

Müller-Freienfels professzor helyenkint párbeszédés formában megírt pszichológiai emberismeretának nagy érdeme, hogy megerősíti bennünk az emberismeret taníthatóságába és tanulhatóságába vetett hitet. Eddig ugyanis a szaktudomány pusztán elméletnek tartotta a morfológia, szimbolika, dinamika stb. megállapításait, és nem is gondolt arra, hogy a társadalmi fejlődés kezdetén mindenre születni kellett, mint ahogyan a mai jó emberismerők születnek, akiknek létezését cáfolni nem lehet. Nem gondolt arra, hogy a társadalom fejlődésének kezdetén elmélet sem volt, az is a gyakorlatból fejlődött ki, és csak később az iskolák útján vált az emberiség közkincsévé. Szerző munkájának az elolvasása után a szaktudománynak revideálni kellene eddigi álláspontját, mert amit az östaglejtésekről, célselekvésekről, illetőleg ezek ismertetőjeleiről, stb. ír, az minden érdek sérelme nélkül tankönyvbe kívánkozik. Munkáját lehet bírálgatni, sőt itt-ott ellentétet is lehet benne felfedezni, de a lényege mindenkor maradandó érték lesz. Kívánatos volna magyar nyelvre való lefordítása pedagógiai szempontból is. A tanító és tanárjelöltek jó hasznát vehetnék gyakorlati évük alatt. Minden egyes tanító és tanár iskolapszichológus, sőt ennél sokkal több, — anthropognomus — lehetne, ha emberismereti készségét iskolászerűen kifejlesztenék, mert az iskola munkájával, ha valóban hivatása magaslatán áll, semmiféle más intézményes emberismeret sem versenyezhet.

Arday Pál.

Uj magyar könyvek és füzetek.¹

Ambrus Béla: A félelem, dac és hazugság pedagógiája. (A „Nevelés” különnyomata). Budapest, 1941. (8-r., 31 l.)

Ambrus Béla: A gyermek családi életre való nevelése. Budapest, 1941. (8-r., 11 l.)

Bakos József: Nyelvművelés a magyar nyelv középiskolai tanításában. Érsekújvár, 1940. (8-r., 147 l.)

Baranyai Lipót: A klasszikus kultúra és a mai ember. Budapest, 1941. (8-r., 16 l.)

Bene Lajos: Magyar tanítók évkönyve 1941–42. Budapest, 1941. (8-r., 243 l.)

Bene Lajos: Szülői értekezletek és a szülők látogatása. Budapest, 1941. (8-r., 156 l.)

Berczik Árpád: Bethlehemes játékok. (Balassa Bálint Könyvtár. 4. sz.) Budapest, 1941. (8-r., 104 l.)

Bíró Vencel: A kolozsvári róm. kat. főgimnázium a román uralom éveiben. Kolozsvár, 1941. (8-r., 38 l.)

Borotvás-Nagy Sándor: A közigazdaság és a nevelés kapcsolata. (Különnyomat). H. n., É. n. (8-r., 420–439 l.)

Borotvás-Nagy Sándor: Diákkaptár. (Különnyomat a Magyar Szenle 1941 évi aug. számából.) Budapest, 1941. (8-r., 8 l.)

Br. Brandenstein Béla: Platon. Budapest, 1941. (8-r., 205 l.)

¹ A *-gal jelzettekre visszatérünk.

- ***Bukovszky Ferenc**: Az algebrai szorzatról. Kőszeg, 1941. (8-r., 22 l.)
- Corsi Pietro**: Az anya- és csecsemővédelem Olaszországban. Róma, 1939. (8-r., 112. l.)
- ***Csapodi Csaba**: Társadalmi kérdés és katolicizmus Magyarországon. (Balassa Bálint Könyvtár 3. sz.) Budapest, 1941. (8-r., 59 l.)
- ***Csoknyay József**: A kérdező gyermek. A gyermek kérdéseinek nevelés-lélektani vizsgálata. (Közlemények a Szegedi Ferenc József-tudományegyetem Pedagógia-Lélektani Intézetéből. 38.) Szeged, 1940. (8-r., 89 l.)
- Csiki László**: Mezőgazdasági szakoktatásunk kialakulása, fejlődése és mai helyzete. Budapest, 1941. (8-r., 156 l. + XVIII. tábla.)
- Dékány István**: Nép, nemzet, állam viszonya ma. (Különnyomat a Társadalomtudomány 1941. 1. sz.-ból.) Budapest, 1941. (8-r., 5—28 l.)
- Egyetemi magántanári képesítő (habitationális) szabályzat**. Pécs, 1941. (16-r., 7 l.)
- ***Br. Eötvös József**: Naplójegyzetek. — Gondolatok 1864—1868. Közzéteszi, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Lukinich Imre. Budapest, 1941. (8-r., 335 l.)
- Farkas Sándor**: A helyesírás gyerekjáték. (Neveléstudományi Dolgozatok társaslélektani és logikai alapon. Szerk. Karácsony Sándor. 1.) Budapest, 1941. (8-r., 63 l.)
- ***Fekete János**: Milyen a gyermek? Gyermektanulmányi kérdések, módszerek és eredmények. Pécs, 1939. (Kis 8-r., 128 l.)
- Fekete Mihály**: Az erkölcsi konfliktus. Budapest, 1941. (8-r., 49 l.)
- ***Fitz József**: A nyomdászat dicsérete. Budapest, 1941. (8-r., 274 l.)
- Földes-Pap Károly**: A megismerés tragikuma. Budapest, 1941. (8-r., 172 l.)
- Für István**: Magyar nyelv a középiskolában. Pécs, 1941. (8-r., 256 l.)
- ***Gábrriel Asztrik**: Magyarországi Sándor mester, a középkori Sorbonne tanára. (Különnyomat az „Archivum Philologicum“ 1941 évi 6. füzetéből.) Budapest, 1941. (8-r., 21 l. + 1 tábla.)
- ***Garai József**: Montessori lélektana és didaktikája. (Közlemények a Ferenc József tudományegyetem lélektani intézetéből. 41.) Kolozsvár, 1941. (8-r., 88 l.)
- Goldziher Károly**: Gazdasági ismeretek nevelőértéke. (Különnyomat a „Jubilee volume in honour of Prof. Bernhard Heller“ c. művéből.) Budapest, 1941. (8-r., 73—76 l.)
- ***Gulyás Pál**: Sámbock János könyvtára. Budapest, 1941. (4-r., 380 l.)
- ***Günther Hans R. G.**: A tehetségesek kiválasztása. Ford. Mátrai László. (A Magyar-Német Társaság kiadványai. Szerk. Kibédi Varga Sándor. 5. sz.) Budapest, 1941. (8-r., 19 l.)
- ***Gyenis András**: A jezsuita rend hazánkban. Rákospalota, 1941. (16-r., 63 l.)
- ***Halász Margit**: Gyermeki felfogások az érzéki megismerésről. Budapest, 1941. (8-r., 64 l.)
- Hámvas Béla**: Szellem és egzisztencia. (Karl Jaspers filozófiája.) Szeged, 1941. (8-r., 57 l.)
- ***Harsányi István**: Református gimnáziumaink tehetségkutató munkája. Sárospatak, 1941. (8-r., 32 l.)
- ***Hencz Ilona**: Az iskolai szorongás és a lámpaláz. Budapest, 1941. (8-r., 75 l.)
- ***Hepp Ferenc**: Tudományos testnevelés-kutatás. Budapest, 1941. (8-r., 16 l.)

- *Herczeg Ferenc: Császár Elemér. Budapest, 1941. (Kis 8-r., 26 l.)
- *Horony-Pálfi Aurél: A jótékony egyesületek működése Budapesten. (Statistikai Közlemények. Szerk. Illyefalvi I. Lajos. 91. köt. 1. sz.) Budapest, 1940. (4-r., 16. l.)
- Huizinga I.: Patriotizmus és nacionalizmus. Ford. Szentkuty Pál. Budapest, 1941. (8-r., 77 l.)
- Ibrányi Ferenc: Krisztus a keresztény életeszmeny. Budapest, 1941. (8-r., 32 l.)
- Jancsó Elemér: La vita scientifica Ungherese in Transilvania nel 1918--1940. Budapest, 1941. (8-r., 18 l.)
- Jellenz Margit—Papp Mária: Testgyakorlás és játék 3—7 éves gyermekek számára. Pécs, 1941. (8-r., 193 l.)
- *Karácsony Sándor: A könyvek lelke. Irodalmi nevelés. (A neveléstudomány társaslélektani alapjai I. A nyelvi (irodalmi) nevelés és a társasélet értelmi működése 2. köt.) Budapest, 1941. (8-r., 395 l.)
- *Karácsony Sándor: A magyar világnézet. (A neveléstudomány társaslélektani alapjai II. A társaslélek felső határa és a transzcendensre nevelés 1. köt.) Budapest, 1941. (8-r., 352 l.)
- *Kertész Árpád: A nyomtatott betű története és útja Magyarországon. Budapest, 1941. (8-r., 300 l.)
- Kis Boár: A gyermek és a misszió. Budapest, 1941. (16-r., 18 l.)
- *Kiss Ernő: A tudományok harca. (Neveléstörténeti Füzetek: 1.) Budapest, 1941. (8-r., 41 l.)
- *Kiss József: A csodagyermék. Nyíregyháza, 1941. (8-r., 25 l.)
- *Kniewald Károly: A lélek tűzharcosa. Dr. Merz Iván élete. Horvátból fordította Lémájer Béla. Rákospalota, 1941. (8-r., 190 l.)
- *Koltai István: A német akadémiai tanítóképzés kialakulása, módja és tanulságai. Budapest, 1941. (8-r., 94 l.)
- *Kornis Gyula: Tudomány és nemzet. Budapest, 1941. (8-r., 61 l.)
- *Kornis Gyula: A társadalmi lélek és a tudomány a romantika tükrében. (Különnyomat a Társadalomtudomány 1941. 1. számából. Budapest, 1941. (8-r., 29—42 l.)
- Kováts Gyula: A középiskola és a tanárság helyzete Olaszországban. (Különnyomat a Magyar Középiszkolából.) Budapest, 1938. (8-r., 11 l.)
- Kováts Gyula: Módszer és egyéniség. (Különnyomat a budapesti gyakorló gimnázium Évkönyvéből.) Budapest, 1940. (8-r., 8 l.)
- *Lázár Károly: A népiskola házi felszerelése. Utmutató a népiskoláknak házi készítésű szemléltető és más taneszközökkel való ellátásához a nyolcosztályu tanterv alapján. (Gyakorlati pedagogia kézikönyvtára. 10. köt.) Sárospatak, 1939. (8-r., 152 l.)
- *Mártonffy Károly (szerk.): Közigazgatásunk nemzetközi kapcsolatai. (A korszerű közzszolgálat útja. 12.) Budapest, 1941. (4-r., 1112 l.)
- *Mester János: Loyolai Szent Ignác pedagógiája. Szeged, 1941. (Kis 8-r., 55 l.)
- Mester János: Nemzetnevelői szempontok a mai társadalmi lélektanban. (Különnyomat a Magyar Paedagogia XLIX. évfolyamának 3. számából.) Budapest, 1941. (8-r., 14 l.)
- *Nádor Jenő: Tessedik Sámuel, a hitészónok és tanár. (Különnyomat a Szarvasi Vajda Péter-gimnázium 1940—41. Évkönyvéből.) Szarvas, 1941. (8-r., 12 l.)
- Péterffy Gedeon: A regula és Szent Tamás. A bencés szellem hatása Szent Tamás gondolatvilágára. Budapest, 1941. (8-r., 22 l.)

- Platon: A lakoma.** Ford. Telegdy Zsigmond. (Officina könyvtár 1.) Budapest, 1941. (8-r., 62 l.)
- ***Prohászka Lajos: A vándor és a bujdosó.** (3. kiadás.) Budapest, 1941. (8-r., 233 l.)
- ***Prohászka Lajos: Hagyomány—nevelés—jövő.** Két előadás. (A Magyar Paedagogia 1940. évfolyamából.) Budapest, 1941. (8-r., 40 l.)
- Rados Tamás: A tiszta latin stílus kérdése gimnáziumi oktatásunkban.** (Budapest, 1941. (8-r., 54 l.)
- ***Réhelyi Oszkár: Gyakorlati útmutató a magyar nyelv tanításához.** Budapest, 1941. (n. 8-r., 220 l.)
- Révész László: Florilegium.** Egyházi és klasszikus írók gondolataiból. I. Veszprém, 1941. (8-r., 445 l.)
- ***Sárkány József: Gróf Széchenyi István élete és eszméi.** Cegléd, 1941. (8-r., 64 l.)
- Schmidt Ferenc: A mai leány.** (Különnyomat „A gyermek és ifjúság” 1939/40. évfolyamából. Budapest, 1940. (8-r.)
- ***Schwartz Elemér: A német köznyelvi ejtés iskoláinkban.** Budapest, 1938. (8-r., 82 l.)
- ***Schwartz Elemér: Az új német helyesejtés a magyar tanárság kritikájának tükrében.** Budapest, 1938. (8-r., 59 l.)
- ***Schwartz Elemér: A német köznyelv és helyes kiejtése.** Budapest, 1940. (8-r., 270 l.)
- ***Sebestyén Károly: Munkák és năpok.** Budapest, 1941. (8-r., 396 l.)
- ***Somogyi József: Fajisig és magyar nemzet.** (Balassa Bálint Könyvtár 1. sz.) Budapest, 1941. (8-r., 103 l.)
- Somogyi József: Begabung in Lichte der Eugenie.** Budapest, 1941. (8-r., 518 l.)
- ***Stéger Ferenc: Koncentráció a mennyiségtan tanításában.** Budapest, 1941. (8-r., 103 l.)
- ***Sziva József: Pesszimizmus, részvét és szeretet.** (Minerva Könyvtár. 136.) Budapest, 1941. (8-r., 205 l.)
- Tájékoztató az ipari továbbképző tanfolyamok szervezéséhez.** Budapest, 1941. (16-r., 64 l.)
- Tanterv és útmutatások a nyolcosztályos népiskola számára.** I. köt. A tanterv; II. köt. A tantervi anyag részletezése. Budapest, 1941. (8-r., 56, 270 l.)
- ***Tóth Béla Zoltán: A félelem jelenségeinek lélektana és pedagógiája.** (Közlemények a szegedi Ferenc József-tudományegyetem Pedagógiai-lélektani Intézetéből. 34.) Debrecen, 1939. (8-r., 92 l.)
- ***Trencsényi-Waldapfel Imre: Erasmus és magyar barátai.** (Officina képekönyvek 30—31. köt.) Budapest, 1941. (8-r., 111 l.)
- Várady Zoltán: Pályaválasztási útmutató.** Budapest, 1941. (8-r., 139 l.)
- ***Vértés O. József: Az ingerlékeny gyermek.** (Szülők Könyvtára 21. sz.) Budapest, 1941. (8-r., 52 l.)
- Victor János: Az intuíció Kant filozófiájában.** Budapest, 1941. (8-r., 45 l.)
- Vikár Sándor: II. o. ének.** (Aranykapu vezérkönyv-sorozat. 5. köt.) Sárospatak, 1941. (8-r., 63 l.)
- ***Wagner József: Emlékkönyv a Juventus 25 éves jubileumára.** (Bibliotheca Juventutis 2. sz.) Budapest, 1941. (8-r., 90 l.)

- ***Wagner József**: A nemzetközi segédnyelv problémája és a neolatín mozgalom. (Különlenyomat a Kath. Középiszkolai Főigazgatóság Évkönyvéből. 1939/40.) Budapest, 1941. (n. 8-r., 163—192 l.)
- ***Wieder György**: Az igazi Széchenyi. (Különlenyomat a Nevelés 1940/41 évf. 8. számából.) Budapest, 1941. (8-r., 16 l.)
- ***Zakar András**: Tihamér püspök élete, ahogyan kortársai látták. Budapest, 1941. (8-r., 437 l.)
- ***ifj. Zibolen Endre**: Diákbártság. (Különlenyomat a pestszentlőrinci áll. gimnázium 1940/41. Évkönyvéből. Pestszentlőrinc, 1941. (8-r., 11 l.)
- ***Zimándi Pius**: Magyar olvasmányok tárgyalása az alsó osztályokban. Gödöllő, 1941. (8-r., 42 l.)
- ***Zolnai Béla**: A műkedvelő Purista lelki alkata. (Szellem és Élet könyvtára. Új sorozat. 14.) Szeged, 1940. (8-r., 65 l.)

gy. á.

Új német könyvek és füzetek.

(1941. április—június).

- Azzalino, W.**: Sprechpflege im englischen Unterricht, mit einem Anhang übers Französische. Leipzig, 1941, Quelle u. Meyer; IX + 158 lap, ára fv. 4.80 M.
- Boyke, G.**: Erziehung durch das Schrifttum, Neue Wege der Jugendführung im Deutschunterricht. Frankfurt a/M., 1941, Diesterweg; XVI + 251 lap, ára 4.80 M.
- Bülow, G.**: Schulgartenarbeit und Lehrplangestaltung. Leipzig, 1941, Klinkhardt; 52 lap, ára 1.40 M.
- Bürki, R.**: Kinder im Wirbel der Zeit. St. Gallen, 1941, Buchhdlg. d. Evang. Gesellschaft; 149 lap, ára vk. 2.70 M.
- Diekmann, W.**: Musikpflege in der völkischen Schule. Leipzig, 1941, Klinkhardt; 103 lap, ára 2.80 M.
- Drach, E.**: Sprecherziehung. Die Pflege des gesprochenen Wortes in der Schule. Frankfurt a/M., 1941, Diesterweg; VIII. kiadás, képekkel, ára fvk. 4.85 M.
- Eydt, A.**: Rassenpolitische Erziehung in der Volksschule. Betrachtungen und unterrichtspraktische Handreichungen. Leipzig, 1941, Dürr; 176 lap, ára kötve 4.20 M.
- Feuling, D.**: Das Leben der Seele. Einführung in die psychologische Schau. Leipzig, 1940, O. Müller; XVIII + 656 lap, ára vk. 9.80 M.
- Flitner, W.**: Die vier Quellen des Volksschulgedankens. Hamburg, 1941, Hansischer Gildenverlag; 126 lap, ára kötve 6 M.
- Haigis, E.**: Das Spiel als Begegnung. Versuch einer materialen Spieldeutung. Leipzig, 1941, Barth. 79 lap, ára 3.60 M.
- Hermannsen, W.**: Jungenführer. Ein Beitrag zur Jugendseelenkunde. Leipzig, 1941, Armanenverlag; 31 lap, ára 60 Pf.
- Higelke, K.**: Neubau der Volksschularbeit. Plan, Stoff und Gestaltung nach den neuen Richtlinien. Leipzig, 1941, Klinkhardt; 304 lap, ára 6.80 M.
- Hördt, Ph.**: Der Durchbruch der Volkheit in der Schule. Leipzig, 1941, Armanenverlag; 98 lap, ára 1.80 M.
- Hübner, W.**: Die Kunstprosa im englischen Unterricht. Leipzig, 1940, Quelle u. Meyer; 224 lap, ára vk. 7.50 M.
- Kersten, O.**: Praxis der Erziehungsberatung. Ein Handbuch mit Bibliographie. Stuttgart, 1941, Enke; XII + 551 lap, ára vk. 18 M.
- Kusche, A.**: Fichtes Lehre von den geistigen Ämtern und ihren Verhältnis zum Volk. Hamburg, 1941, Hansischer Gildenverlag; 150 lap, ára 3.80 M.